PROJECTE D'INTEGRACIÓ SOCIAL
INSTITUT LA BISBAL

Deconstruir per construir

PSEUDÒNIM: FLORS

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 1

2. JUSTIFICACIÓ 3

3. DESTINATARIS 8

4. OBJECTIUS 10

5. ACTIVITATS 12

6. ASPECTES ORGANITZATIUS 19

6.1. Calendari. Quan es durà a terme el projecte? 19

6.2. Organització i funcionament. Com ens organitzarem? 20

6.3. Pressupost. Quant costarà realitzar el projecte? 22

7. AVALUACIÓ 24

8. DIFUSIÓ 29

9. BIBLIOGRAFIA 34

9. ANNEXOS 37

ANNEX 1. Dades de l'enquesta de Desirée Bela (2021) 37

ANNEX 2. DISTRIBUCIÓ PERCENTUAL DELS FETS SEGONS L'ÀMBIT (2019) 38

ANNEX 3. DELCITES D'ODI PER INTERNET I XARXES SOCIAS 38

ANNEX 4. CLASSIFICACIÓ DELS DELICTES PER TERRITORIS 39

39

ANNEX 5. TOTAL DE CONFLICTES I AGRESIONS RACISTES 2018 39

ANNEX 6. TOTAL DE CASOS PER TERRITORIS 40

ANNEX 7. SITUACIONS DE RACISME IDENTIFICADES EL 2019. FONT: SERVEI D'ATENCIÓ I DENÚNCIA DEL SOS RACISME 40

ANNEX 8. DISTRIBUCIÓ PER TIPOLOGIA DE LES SITUACIONS DE RACISME IDENTIFICADES EL 2019 41

ANNEX 9. RECULL DE DOCUMENTACIÓ JUSTIFICATIVA 41

ANNEX 10. RESULTATS DE L'ENQUESTA 43

ANNEX 10. ACTIVITAT: SABÍEU QUE…? 51

ANNEX 11: ACTIVITAT: QUI ÉS QUI? 52

ANNEX 12: ACTIVITAT: I TU QUÈ PENSES? 53

ANNEX 13: ACTIVITAT: DETECTA I MODIFICA! 53

ANNEX 14: AGRAÏMENT PELS ENQUESTES 54

1. INTRODUCCIÓ

El nostre projecte va sorgir en una conversa entre companyes sobre la quantitat d'expressions racistes i xenòfobes que molta gent de la nostra societat podem arribar a suportar. És a dir, aquest projecte és fruit bàsicament de l'observació del nostre dia a dia. On contemplem que hi ha una gran mancança del treball que fa falta realitzar envers el racisme i la xenofòbia. Perquè la teoria de "tots som persones, tots som iguals", la coneix tothom, però a la realitat aquesta consciència sobre el tema no es reflecteix. Ja que diàriament es perceben moltes formes de racisme i xenofòbia que tenen el jovent d'avui dia, i fins i tot els més petits.

Per això, nosaltres com a creadores d'aquest projecte volem actuar partint des de les arrels, per tal de florir cap a una societat antiracista. Per així arribar a una societat diversa i orgullosa d'aquesta diversitat.

D'aquesta manera, va ser com ens va sorgir el títol. Perquè creiem que aquests temes s'han de tractar des de ben petits, per tal de poder conscienciar a la societat futura dels prejudicis i estigmes que podem arribar a tenir, a tal punt que reproduïm patrons racistes i xenòfobes dia rere dia sense adonar-nos i sense qüestionar-nos'ho.

Arran d'això vam decidir enfocar el nostre projecte cap als objectius generals següents:

1. Promoure la sensibilitat en la comunitat educativa de casos de racisme i/o xenofòbia (tant latents com manifests).
2. Desmantellar la realitat darrere els estigmes si els prejudicis.

Per tal d'aconseguir-los hem dissenyat activitats per fer amb l'alumnat de 2n d'ESO, utilitzant una metodologia participativa/interactiva, ja que considerem que és la més adient pels destinataris.

En definitiva, *Desconstruir per construir* és una iniciativa que sorgeix per acabar amb totes aquelles actituds racistes i/o xenòfobes. Des de les persones que no en són conscients, fins a les persones que ho fan amb total intenció, ja que hi ha persones que ho diuen conscientment, però consideren que no és racista perquè no ho contextualitzen. Així que intentarem fer el

possible per visualitzar aquestes accions, per poder així disminuir-les i fomentar unes generacions intolerants al racisme i la xenofòbia.

2. JUSTIFICACIÓ

El projecte *Deconstruir per construir* sorgeix, arran de l'anàlisi de la nostra realitat. Hi ha certes accions que tenim molt interioritzades que són racistes i/o xenòfobes. Per tant, cal sensibilitzar i conscienciar a la societat i fer veure, en aquest cas, a la comunitat educativa que hem d'acabar amb aquests *microracismes*, o segons Desiré Bela-Lobedda (2020), *racismes quotidians*. Els anomena així, perquè considera que no són *micros*, perquè l'impacte social que tenen és molt gran.

Primer de tot és convenient aclarir certs conceptes relacionats amb el tema. Pel que fa al racisme, segons SOS RACISME: *el racisme és un sistema d'opressió institucional que travessa la quotidianitat de les persones que el pateixen. A més, va molt més enllà d'una col·lecció d'estereotips i prejudicis socialment normalitzats.* És a dir, el racisme és tot un sistema aferrat a la nostra societat de fa molts anys.

Moltes vegades, la societat es considera que no és racista perquè no es veu capaç de realitzar certs actes explícitament (racisme manifest). Perquè es té un concepte de racisme, com agressions verbals i/o físiques que es demostren directament. Però no és així, aquests actes i actituds del dia a dia que tenim sense fer una autocrítica, són les que realment afecten més a la situació, perquè esdevenen fets de la quotidianitat, amb un rerefons totalment racista (racisme latent). Són situacions que a simple vista semblen inofensives, però realment, si les contextualitzem ho són, i molt.

Fent referència a la xenofòbia, segons el DIEC, és *l'odi a l'estranger*. En el cas dels prejudicis és una opinió, generalment, negativa que es va formant sobre alguna cosa o persona de manera anticipada i sense el seu consentiment. Els estereotips són imatges o idees que tenen un grup social sobre un altre, els quals se'ls hi atribueix de forma generalitzada actituds, conductes, entre d'altres. Aquests dos conceptes són la font de molts actes racistes i xenòfobs, perquè com a societat, tenim estereotips i prejudicis molt interioritzats, que fan que moltes vegades actuem inconscientment basant-nos en aquests. Ja que com diu la dita: *el llenguatge construeix realitats.*

Hem trobat diverses pàgines/associacions, o la generalitat mateixa, que recomanen accions per detectar, prevenir i/o actuar davant d'intoleràncies entre l'alumnat, com per exemple

l'UNICEF. Però tot i això en una enquesta realitzada per Desirée Bela (2021) per les xarxes socials, un 79% de 326 docents, es consideren sense eines per enfrontar aquest tipus de situacions. (Vegeu l'annex 1)

Aquesta necessitat no parteix només del nostre punt de vista, ja que hi ha dades que ho justifiquen. Com per exemple, hi ha un estudi del Ministeri de Sanitat, segons l'Eurobaròmetre del 2012, que explica que un de cada quatre alumnes diu haver patit algun tipus de discriminació d'aquest estil. A més, exposen que el col·lectiu més discriminat és el magrebí i el subsaharià.

Tanmateix, segons l'Informe dels delictes d'odi a Espanya del Ministeri d'Interior del 2019, vegeu l'annex 2, contempla que les discriminacions per raó de racisme i xenofòbia (30,2) ocupa la segona posició, darrere de les discriminacions per ideologia (34,9%) i abans de les discriminacions d'orientació sexual (16,3%). També podem observar com abans d'aquestes hi ha les discriminacions pels motius següents: infracció administrativa i altres incidents (6,3%), discriminació per sexe/gènere (4,0%), creences/pràctiques religioses (3,9%), persones amb discapacitat (1,5%), antigitanisme (0,8%), aporofòbia (0,7%), discriminació generacional (0,5%), discriminació per raó de malaltia (0,5%) i antisemitisme (0,3%).

A més, segons una taula extreta també de l'informe de delictes d'odi del Ministeri d'Interior (2019). Mitjançant internet i les xarxes socials, els delictes comesos per racisme/xenofòbia van ser els més alts el 2018 (89 delictes i/o incidents). L'any següent, 2019, seguien sent els més alts (133 delictes i/o incidents). De fet, entre el 2018 i el 2019 hi ha hagut un augment d'un 49,4%.

Classificant-ho per territoris, Catalunya és la comunitat autònoma amb més incidents (agrupant a tots els àmbits) amb un 6,7%, seguida de Melilla amb un 5,78%. Concretant encara més, part d'aquests delictes es van produir a Girona, un 11,15% (vegeu annex 4).

Les dades de l'informe Anual sobre el racisme a l'estat espanyol del 2018, recollides per l'Oficina d'Informació i Denúncia, demostren que la gran majoria de discriminacions racistes del 2017 van sorgir a l'àmbit veïnal, en concret el 48,3%. En l'espai públic es van donar el cas de 23,3% i en altres àmbits el 28%. (Vegeu annex 5)

Agrupant els casos per zones, l'OID d'Aragó recull el nombre més alt de denúncies, 130 casos. Seguidament, tenim Catalunya, on en consten 91 casos. A continuació, tenim Galícia amb 70 casos, es troba en un punt mitjà entre totes les oficines. Perquè després hi ha Navarra amb 46 incidents i Guipúscoa amb 22. (Vegeu annex 6)

S'ha de tenir en compte que aquestes dades no és la representació de la realitat absoluta, ja que moltes vegades no es denuncia, o simplement no es coneix el treball d'aquestes oficines.

Tanmateix a l'annex 7 tenim una gràfica del SIAD (Servei d'atenció i denúncia del SOS Racisme) que exposa les situacions de racisme identificades el 2019. Aquesta gràfica representa que les situacions de racisme més abundants es van donar entre particulars, representat un 27%. Seguidament, trobem les situacions que es van donar en l'ordre d'àmbits següents: seguretat pública (15%), serveis privats (13%), drets socials (13%), discurs d'odi per xarxes socials i altres mitjans (12%), laboral 10%, seguretat privada (9%), altres (2%) i extrema dreta (1%). (A la taula de l'annex 8 trobem les dades detallades)

Però aquestes discriminacions o incidents són només la punta de l'iceberg. Ja que prèviament a tot això, hi ha tots aquells escalons, incloent-hi aquells actes i patrons inconscients que reproduïm a la nostra quotidianitat.

Centrant la justificació del nostre projecte a la Bisbal. Des de l'Àrea de Joventut, al Pla Local del 2017-2019, a l'àmbit de la cohesió dels joves, fent referència al racisme es va detectar el següent:

En alguns casos s'indica que es dóna una estructuració social lligada a la identitat. En aquest sentit es diferencien els joves segons el seu origen: "bisbalencs de tota la vida" i immigrants de primera o segona generació. Hi ha la percepció que aquests grups presenten certes dificultats de relació, ja sigui perquè els joves d'altres orígens, o amb famílies d'altres orígens, no aconsegueixen reconèixer-se ells mateixos com a bisbalencs i tampoc se'ls reconeix com a tals. També es percep una manca d'obertura de les famílies amb arrels bisbalenques.

*En aquest sentit es qüestiona el llenguatge, la imatge i els estereotips que es projecten vers les persones immigrades (**actituds racistes**) i de nou apareix l'educació com un element fonamental per revertir aquestes actituds.*

És a dir, es demostra clarament que cal un treball sobre aquests dos conceptes.

Fent referència, a l'Àrea d'Ensenyament, compten amb el Pla Educatiu d'Entorn, que es tracta d'una iniciativa de cooperació educativa entre els Ajuntaments i el Departament d'Ensenyament per tal d'aconseguir l'èxit de tot l'alumnat i contribuir a la cohesió social mitjançant l'equitat, l'ús de la llengua catalana, l'educació intercultural i el foment de la convivència. Fent referència als objectius dels Plans Educatius d'Entorn, en tenen alguns que es relacionen amb el nostre projecte, ja que pretenen fomentar la millora de l'escolarització i l'èxit acadèmic. Cosa que indirectament és el que volem nosaltres també, ja que pel racisme i la xenofòbia molts adolescents creuen que tenen les portes tancades. (Vegeu annex 9)

Pel que fa a l'Àrea d'Acció Social i Ciutadania principalment vetllen per facilitar la igualtat d'oportunitats en l'accés a les necessitats bàsiques i fomentar la participació i cohesió social. A més, moltes de les polítiques d'Acció Social i Ciutadania encaixen a la perfecció amb els objectius del nostre projecte (vegeu annex 9). Ja que són polítiques que fomenten la igualtat d'oportunitats entre la ciutadania.

A més, tenen un objectiu específic molt relacionat amb la nostra intervenció:

- Evitar qualsevol discriminació i donar resposta als conflictes o actes de discriminació.

Tanmateix al Pla Local del 2017 (vegeu annex 9), referent a la immigració, convivència i interculturalitat, es van detectar moltes necessitats relacionades amb les mancances que es tenen en aquest àmbit com la falta de referents, el foment d'espais de trobada per tothom, l'aïllament de les persones d'origen divers, entre d'altres. Moltes de les quals pretenem resoldre amb el nostre projecte.

Enfocant-nos més als nostres destinataris, per tal de conèixer la situació a l'institut on intervindran vam realitzar una enquesta (vegeu annex 10). Per així fer un diagnòstic de la realitat, i treballar sobre dades reals. En conclusió, el que hem extret d'aquests resultats, és que tot i la majoria de l'alumnat n'és conscient d'aquest tema, és necessari seguir treballant amb aquest tant per cent que justifica el racisme i la xenofòbia, i conscienciar-los molt més sobre que aquests dos factors, que encara segueixen existint en la nostra societat. Trobem també, que cal un treball amb el racisme latent i quotidià.

Per totes aquestes raons, considerem essencial que actuem davant aquesta situació. Per això, decidim actuar des de l'educació, per tal d'apel·lar a totes les generacions futures que siguin autocrítiques amb tots els seus comportaments i no caure en la reproducció de patrons racistes dia rere dia inconscientment. Sense deixar de banda, el treball que encara queda amb el racisme que trobem totalment manifest.

En definitiva, trobem que hi ha la necessitat de conscienciar del racisme i xenofòbia, tant el latent com el manifest, que existeix en la nostra societat. Tanmateix considerem que cal acabar amb els prejudicis i estereotips que alimentant tant el racisme com la xenofòbia. Per tal de crear comunitats educatives lliures d'aquests dos factors. A més, pretenem que es difongui fora, més enllà de l'institut, ja que es pretén que l'alumnat quan tinguin aquestes eines que es treballaran amb el projecte i s'adonin de tot aquest fenomen, ho portin més enllà i ho apliquin en el seu entorn social.

3. DESTINATARIS

Els destinataris del nostre projecte, seran principalment l'alumnat de 2n d'ESO, perquè pretenem acabar amb tots aquells microracismes/racismes quotidians i actituds xenòfobes que es donen a la comunitat educativa, i treballar els estereotips i prejudicis que fomenten aquestes accions/actituds.

Així doncs, amb aquest projecte es pretén que aquest alumnat acabi amb aquelles idees que tinguin interioritzades, ja que aquestes afecten negativament la seva actitud al llarg de la seva vida davant aquests col·lectius. Perquè creiem, que majoritàriament al principi de l'ESO és quan comencen aquest tipus de discriminacions i a crear el "nostre" i "l'altri" (identitat i sentiment de pertinença). L'alumnat de 2n d'ESO, com a adolescents, es troben en una etapa de maduresa psicològica, que es caracteritza per la reorganització de la identitat. Estan en un moment on es troben en procés d'adopció d'actituds i valors, i de compromís d'aquests envers la societat. (Amparo Moreno, 2006)

O sigui, s'ha de tenir en compte que entre els 12 i 14 anys, té lloc la primera etapa de l'adolescència, on es dona lloc la recerca de la pròpia identitat i de les relacions afectives fora de la família (Ara, 2015). Per això, és molt interessant intervenir-hi per deconstruir el que ja tinguin interioritzat que pugui ser racista i/o xenòfob, i reconstruir un punt de vista més crític per evitar tornar a reproduir-ho.

Per tant, si es comença a tractar des de 2n d'ESO, pensem que podem acabar amb aquells estereotips i aquelles accions que tenen un rerefons racista i que inciten a l'odi. I així arrencar l'ESO amb unes arrels fortes i deixant enrere la ignorància i el desconeixement sobre aquest tema.

Al principi, volíem implementar el projecte a 1r d'ESO, però vist la situació en què ens trobem, hem fet les enquestes a 1r d'ESO perquè l'any que ve puguem intervenir amb ells, quan ja estiguin a 2n. Ja que amb la pandèmia veiem molt poc viable poder passar l'enquesta a tots els cursos de 6è de primària de tot el poble.

No obstant això, tot i que optem per aquest curs de 2n ESO per realitzar la prova pilot del projecte, creiem que és un tema que cal tractar amb totes les edats, sobretot amb els més petits. Per tant, arran d'aquest projecte, podem adaptar-lo tant com faci falta segons l'edat.

En definitiva, *Deconstruir per construir*, opta per l'educació per tal de tractar el racisme i la xenofòbia des de les arrels per poder avançar com a societat, conscienciar la generació pròxima i poder florir en un futur.

4. OBJECTIUS

Els objectius del nostre projecte són els següents:

1. **OBJECTIU GENERAL 1:** Promoure la sensibilitat en la comunitat educativa davant de casos de racisme o xenofòbia (tant latents com manifests).
   - 1.1. **1.1. OBJECTIU ESPECÍFIC 1:** Promoure l'autoavaluació de conductes quotidians que podem tenir racistes o xenòfobes.
     - 1.1.1. Objectiu operatiu 1: Conscienciar la situació en què es troba el racisme i la xenofòbia en aquest institut.
     - 1.1.2. Objectiu operatiu 2: Reconèixer les seves actituds i conductes racistes i xenòfobes (el primer pas cap al canvi).
     - 1.1.3. Objectiu operatiu 3: Analitzar el rerefons d'aquestes conductes i el perquè són racistes o xenòfobes, contextualitzant-les.
   - 1.2. **OBJECTIU ESPECÍFIC 2:** Augmentar la detecció d'accions, conscients o inconscients, que incitin a l'odi o al rebuig per motiu racial o ètnic.
     - 1.2.1. Objectiu operatiu 1: Actuar davant les situacions de discriminació.
     - 1.2.2. Objectiu operatiu 2: Exercir la capacitat d'observació.
     - 1.2.3. Objectiu operatiu 3: Motivar l'alumnat perquè s'involucri en la lluita antiracista.
2. **OBJECTIU GENERAL 2:** Desmantellar la realitat darrere els estigmes i els prejudicis.
   - 2.1. **OBJECTIU ESPECÍFIC 1**: Crear entorns de debat multicultural per deconstruir estereotips i prejudicis.
     - 2.1.1. Objectiu operatiu 1: Crear un espai de reflexió sobre rumors, fomentant l'esperit crític, sobre la informació que els arriba.
     - 2.1.2. Objectiu operatiu 2: Fomentar l'esperit crític sobre la informació que els arriba.
     - 2.1.3. Objectiu operatiu 3: Evitar caure en la ignorància i la desinformació.
   - 2.2. **OBJECTIU ESPECÍFIC 2:** Reduir accions, conscients o inconscients, que incitin a l'odi o al rebuig per motiu racial o ètnic.
     - 2.3. Objectiu operatiu 1: Despertar la consciència sobre els prejudicis que podem arribar a tenir.

2.4. Objectiu operatiu 2: Autoanalitzar els nostres pensaments i accions.

2.5. Objectiu operatiu 3: Presentar la realitat sobre les races (estudis científics i explicacions de les connotacions negatives de la paraula).

5. ACTIVITATS

Les activitats del projecte *Deconstruir per construir* estan basades en una metodologia participativa. Perquè estan creades perquè l'alumnat participi activament a cada una d'elles, i així generar aprenentatges significatius d'una manera més eficaç.

Els estudiants recordaran més continguts, i durant més temps, si es realitzen mètodes de participació activa durant les classes front a l'ús d'una metodologia tradicional. (Marta Tolosa Grau, 2014 de Prince, 2004)

Executarem quatre activitats, dues de les quals es tractaran treballar els estereotips, rumors i prejudicis, i les altres dos consistiran a treballar la detecció d'accions (conscients o inconscients) racistes i xenòfobes:

1. I tu què penses?
2. Sabíeu que...?
3. Detecta i modifica!
4. Qui és qui?

Per tal d'avaluar aquestes activitats, utilitzarem uns indicadors, els quals ens guiaran a l'hora d'avaluar el grau de compliment dels nostres objectius. A més, a part de completar la graella, les dinamitzadores faran un diari de camp amb un recull de les observacions de cada activitat. A continuació, tenim les fitxes de cada activitat.

ACTIVITAT 1

<table>
<tr><td>Títol de l'activitat: I tu què penses?</td><td>Responsable de l'activitat: dues integradores socials.</td></tr>
<tr><td>Durada: 60 minuts</td><td>Espai: aula o sala polivalent.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Descripció: Exposició dels resultats de l'enquesta i debatre sobre accions i expressions racistes i xenòfobes.</td></tr>
<tr><td>Objectius específics:
Promoure l'autoavaluació de conductes quotidians que podem ser racistes o xenòfobes.</td><td>Objectius operatius:
- Conscienciar la situació en què es troba el racisme i la xenofòbia en aquest institut.
- Reconèixer les seves actituds i conductes racistes i xenòfobes (el primer pas cap al canvi).
- Analitzar el rerefons d'aquestes conductes i el perquè són racistes o xenòfobes, contextualitzant-les.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Tasques i responsables:
Integradora 1: repartir les targetes i supervisar que tothom escrigui.
Integradora 2: explicació de l'activitat i iniciar debat.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Desenvolupament de l'activitat:
Introducció: ens presentarem i presentarem el projecte. Seguidament, procedirem a dur a terme l'activitat:
1. Exposar resultats de l'enquesta.
2. Definir prejudicis, estereotips, racisme i xenofòbia i qualsevol concepte que no acabi de quedar clar sobre les preguntes de les enquestes.
3. Exposarem un seguit de conductes quotidianes racistes i xenòfobes (vegeu annex 12).
4. Seguidament, s'hauran de col·locar a la banda de la cinta del sí, si han realitzat o pensat algun moment aquesta acció, i a la banda del no el contrari.
5. A continuació, en parlarem (per cada conducta) i debatrem sobre si ho consideren racisme o no, i justificarem contextualitzant aquestes accions per tal d'exposar les raons perquè siguin o no racistes i/o xenòfobes.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Recursos: Espai ampli amb taules, cartolina i cinta llarga.</td></tr>
</table>

Avaluació:

OBJECTIUS OPERATIUS	INDICADORS	1	2	3	4	5
Conscienciar la situació en què es troba el racisme i la xenofòbia en aquest institut.	Presenten curiositat pels resultats obtinguts.					
Reconèixer les seves actituds i conductes racistes i xenòfobes (el primer pas cap el canvi).	Assumeixen que tenen actituds racistes i/o xenòfobes.					
Analitzar el rerefons d'aquestes conductes i el perquè són racistes o xenòfobes, contextualitzant-les.	Comprenen i accepten perquè són racistes.					

ACTIVITAT 2

Títol de l'activitat: Sabíeu que…?	**Responsable de l'activitat:** dues integradores socials.
Durada: 60 minuts	**Espai:** aula o sala polivalent.
Descripció: Es tracta de crear un espai exposant rumors i explicant la realitat.	
Objectius específic: Crear entorns de debat multicultural per deconstruir estereotips i prejudicis.	**Objectius operatius:** - Crear un espai de reflexió sobre rumors. - Fomentar l'esperit crític sobre la informació que els arriba. - Evitar caure en la ignorància i la desinformació.
Tasques i responsables: - Integradora 1:: Col·locar la corda i anar controlant la dinàmica de grup.	

- Integradora 2: Exposar rumors i explicacions.

Desenvolupament de l'activitat:

1. Primer de tot caldrà explicar què és un rumor (Vegeu annex 10).
2. Després, col·locar una corda o cinta per separar la banda del verdader o fals.
3. Seguidament, repartirem targetes de rumors.
4. Cada alumnat es col·locarà a la banda SÍ, si creuen que és veritat, i a la banda NO, el contrari.
5. A continuació, exposarem la realitat i "desmuntarem" el rumor entre tota la classe (i després de les intervencions de l'alumnat passarem una petita explicació i dades reals). I així successivament amb tots els rumors. (Vegeu annex 10)
6. Per acabar, passarem un vídeo sobre el racisme i el seu origen: la por (Publicis, 2021) i debatrem sobre aquest.

Recursos: Pantalla, projector i una cinta llarga.

Avaluació:

OBJECTIUS OPERATIUS	INDICADORS	1	2	3	4	5
Crear un espai de reflexió sobre rumors.	Participen activament en la reflexió (intervenen mínim un cop per persona).					
Fomentar l'esperit crític sobre la informació que els arriba.	Mostren interès a l'hora de desmuntar el rumor i participen.					
Evitar caure en la ignorància i la desinformació.	Argumenten les seves opinions basant-se en dades objectives.					

ACTIVITAT 3

Títol de l'activitat: Detecta i modifica!	**Responsable de l'activitat:** dues integradores socials.
Durada: 60 minuts.	**Espai: a**ula o sala polivalent

Descripció: L'activitat tracta de conscienciar als alumnes que quan detectin una discriminació han d'avisar del que passa i intentar buscar eines per resoldre-ho des del respecte.

Objectius específics:	**Objectius operatius:**
Augmentar la detecció d'accions, conscients o inconscients, que incitin a l'odi o al rebuig per motiu racial o ètnic.	- Actuar davant les situacions de discriminació. - Exercir la capacitat d'observació. - Motivar l'alumnat perquè s'involucri en la lluita antiracista.

Tasques i responsables:

Integradora 1: supervisant les representacions de dos grups de la classe.

Integradora 2: supervisant els altres 2 grups, per així poder ajudar-los en el que necessitin.

Desenvolupament de l'activitat:

1. Començarem fent quatre grups entre cinc i sis persones. Amb aquests, es plantejaran unes situacions de racisme o xenofòbia. (Vegeu annex 13)
2. Seguidament, es deixarà temps perquè cada grup es prepari el joc de rols i oferirem ajuda i assessorament si ho necessiten.
3. Un cop ho hagin preparat es durà a terme les representacions.
4. Davant això, algun membre de la classe haurà d'intervenir per modificar la situació on cregui que s'exerceix una discriminació i debatrem si aquella situació és racista o no.

Recursos: Necessitarem un espai lliure d'obstacles per poder fer la representació i probablement necessitarem alguna taula i cadires.

Avaluació:

OBJECTIUS OPERATIUS	**INDICADORS**	1	2	**3**	**4**	**5**
Actuar davant de situacions de discriminació.	Actuen en els moments adequats.					

Exercir la capacitat d'observació.	Observen atentament la teatralització dels companys.					
Motivar l'alumnat perquè s'involucri en la lluita antiracista.	Estan motivats per participar i detectar aquestes accions.					

ACTIVITAT 4

Títol de l'activitat: Qui és qui?	**Responsable de l'activitat:** dues integradores socials.
Durada: 60 minuts	**Espais: a**ula o sala polivalent.
Descripció: activitat que consisteix a comparar el que imaginen i la realitat d'aquestes persones, per tal de demostrar els estereotips i prejudicis interioritzats.	
Objectius específics: - Reduir accions, conscients o inconscients, que incitin a l'odi o al rebuig per motiu racial o ètnic.	**Objectius operatius:** - Despertar la conscienciar sobre els prejudicis que podem arribar a tenir. - Autoanalitzar els nostres pensaments. - Presentar la realitat sobre les races (estudis científics i explicacions de les connotacions negatives de la paraula).
Tasques i responsables: Integradora 1: projectar les fotografies de cada persona i formar els grups. Explicar la vida de 3 personatges. Integradora 2: Explicar l'activitat. Explicar la vida de la resta dels personatges.	
Desenvolupament de l'activitat: 1. Començarem la dinàmica agrupant la classe en grups de 4 persones. 2. Repartim un full per grup i els hi projectarem 5 fotografies de persones (annex 11) i hauran de descriure com creuen que és la seva vida (ofici, vida familiar…). 3. Un cop hagin acabat, cada grup explicarà el que ha descrit de cada fotografia.	

4. Quan tothom ho hagi explicat, les dinamitzadores explicaran la vida real de les persones que han projectat anteriorment i obriran un debat amb la classe sobre els estereotips i prejudicis que podem arribar a tenir en la nostra quotidianitat. Ja que arran de la història que hagin creat, es demostraran (a ells mateixos) si es basen en rumors o no.
5. Per últim, quan tractem el cas del noi gitano (Gervasio Deferr) preguntarem el següent: *coneixeu a algú de RAÇA gitana*? Després de les respostes preguntarem i vosaltres de quina raça sou? I obrirem debat sobre les races. Un cop anem redirigint el debat, explicarem que científicament està comprovat la inexistència de les races.

Cloenda: entre tot el grup-classe tractarem les conclusions de totes les activitats en general i ordenarem les idees que han retingut.

Recursos: ordinador i projector.

Avaluació:

OBJECTIUS OPERATIUS	**INDICADORS**	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
Despertar la consciencia sobre els prejudicis que podem arribar a tenir.	Imaginen la vida dels personatges sense basar-se en els estereotips establerts.					
Autoanalitzar els pròpis pensaments.	Són autocrítiques amb elles mateixes (a partir de la història inventada, s'autoanalitzen el que han realitzat si es basen o no en prejudicis).					
Presentar la realitat sobre les races (estudis científics i explicacions de les connotacions negatives de la paraula).	Debaten i participen activament (sigui argumentant o contraargumentant).					

6. ASPECTES ORGANITZATIUS

6.1. Calendari. Quan es durà a terme el projecte?

El projecte es durà a terme durant el curs 2021-2022 s'implementarà a totes les classes de 2n d'ESO. Tindrà una durada de tot el curs aproximadament. L'última setmana de juliol convocarem al professorat per explicar com anirà el projecte i acordar les sessions del curs, tot i que basem el projecte com si fossin un dijous.

La primera fase, al setembre, tracta de passar l'enquesta a tot l'alumnat per tal de fer un diagnòstic de la realitat de les aules a intervenir. Per poder així treballar sobre les necessitats de cada institut, adaptant les activitats com calguin.

Seguidament, continuarem amb la segona fase en aquest cas, a l'INS La Bisbal treballarem els estereotips, rumors i prejudicis que es donen envers aquest col·lectiu. Aquesta fase es durà a terme durant quatre mesos. Començarem amb la primera activitat anomenada "I tu què penses?". Seguidament, farem una segona passada per les classes a fer una segona activitat: "Sabíeu que…?". A finals de gener, amb aquestes activitats, ja haurem assolit la segona fase, és a dir, ja haurem treballat els estereotips, rumors i prejudicis.

A continuació, al febrer començarem la tercera fase, on treballarem la detecció d'accions, conscients o inconscients, racistes. Aquesta fase també es treballarà mitjançant dues activitats. Entre febrer i març, es realitzarà "*Detecta i modifica!*". Entre abril i maig implementarem l'activitat del *Qui és qui?*.

Per últim, durant el juny, acabarem la intervenció passant una avaluació, on tant l'alumnat com el professorat tindran un espai on expressar la percepció sobre les intervencions dutes a terme. Així mateix, tancarem amb una reunió amb el professorat perquè puguin expressar el que els hi sembli.

A continuació, d'una manera més visual us presentem l'organització de la intervenció:

CRONOGRAMA

ACTIVITATS	MES										
	Jul	Set	Oct	Nov	Des	Gen	Feb	Mar	Abril	Maig	Juny
FASE 0: COORDINACIÓ AMB L'INSTITUT											
Reunions amb el professorat											
FASE 1: DETECCIÓ DE NECESSITATS AMB L'ENQUESTA											
DIAGNÒSTIC: Passar l'enquesta											
FASE 2: TREBALLAR ELS ESTEREOTIPS, RUMORS I PREJUDICIS											
ACTIVITAT 1: I tu què penses?											
ACTIVITAT 2: Sabíeu que…?											
FASE 3: TREBALLAR LA DETECCIÓ D'ACCIONS (CONSCIENTS O INCONSCIENTS) RACISTES											
ACTIVITAT 3: Detecta i modifica!											
ACTIVITAT 4: Qui és qui?											
FASE 4: AVALUACIÓ											
AVALUACIÓ: Passar l'avaluació											

6.2. Organització i funcionament. Com ens organitzarem?

Abans d'implementar el projecte, durem a terme unes reunions de coordinació amb els tutors implicats. Per tal d'explicar com durem a terme la intervenció i pactar els dies, els quals hem basat el projecte com si fossin un dijous, però ens podem adaptar a les característiques de cada classe/tutoria.

El setembre les responsables ens dividirem per les classes per tal de repartir les enquestes. Un cop tinguem els resultats, ens reunirem per tal d'organitzar les activitats i adaptar-les segons les respostes de l'alumnat. A continuació, els pròxims mesos implementarem el projecte a les aules. Es tractarà que les responsables anem a cada una de les classes i executarem les activitats.

Després de totes les intervencions, procedirem a passar l'avaluació a l'alumnat i al professorat, i fer una reunió amb l'equip docent.

A priori, hem pensat anar a l'hora de tutoria que tinguin, i hem programat el projecte com si fos un dijous. Tot i que estem disposades a adaptar-nos.

Per tant, la distribució mensual de les intervencions quedaria de la següent manera:

LLEGENDA
Reunions planificació
Passar l'enquesta
I tu què penses?
Sabíeu que...?
Detecta i modifica!
Qui és qui?
Avaluació final

gener

dll	dm	dmc	dj	dv	dss	dg
					31	1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

febrer

dll	dm	dmc	dj	dv	dss	dg
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28						

març

dll	dm	dmc	dj	dv	dss	dg
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

abril

dll	dm	dmc	dj	dv	dss	dg
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

maig

dll	dm	dmc	dj	dv	dss	dg
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

juny

dll	dm	dmc	dj	dv	dss	dg
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

juliol

dll	dm	dmc	dj	dv	dss	dg
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

agost

dll	dm	dmc	dj	dv	dss	dg
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

septembre

dll	dm	dmc	dj	dv	dss	dg
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

octubre

dll	dm	dmc	dj	dv	dss	dg
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

novembre

dll	dm	dmc	dj	dv	dss	dg
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

desembre

dll	dm	dmc	dj	dv	dss	dg
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

6.3. Pressupost. Quant costarà realitzar el projecte?

PRESSUPOST 1

1 juny 2021

4.105,79 €

DECONSTRUIR PER CONSTRUIR **AJUNTAMENT DE LA BISBAL**

Element	Tipus de reurcs	Tipus	Unitats	Preu per unitat	Cost
1. RECURSOS HUMANS					
1.1. Propis del projecte					
Personal	Sou de professional	Hores	60	24,50	1.470,00
Personal	Sou de professional	Hores	60	24,50	1.470,00
2. RECURSOS MATERIALS					
2.1. Material fungible					
Fulles de paper	D'ús cotinu	Caixes de 100 fulles	2	5,60	11,20
Bolígrafs	Ús per a cada sessió	Paquet de 10	1	3,79	3,79
Cartolines	Copisteria	Paquet de 10	2	2,00	4,00
Material de propaganda (triptic)	Ús publicitari (Impressió)	Paquet de 10	10	11,70	117,00
Material de propaganda (flyers A2)	Ús publicitari (Impressió)	Paquet de 10	10	6,00	60,00
2.2. Mitjans i equips tècnics					
Ordinador	Ús per a cada sessió	Peça	2	469,90	939,80
Projectors	Ús per a cada sessió	Peça	1	30,00	30,00
				TOTAL	4.105,79 €

Fent referència als recursos humans, l'equip impulsor del projecte som dues integradores. Hem comptabilitzat les hores de preparació i d'intervenció. Comptem que serem dues autònomes que proposarem el projecte a l'Ajuntament de la Bisbal d'Empordà. Lligat amb els propòsits de cada àrea considerem que podem implementar el projecte des de l'Àrea d'Ensenyament, Joventut i Igualtat i Acció Social i Ciutadania.

Per tots els objectius compartits, esmentats anteriorment a la justificació, optem per treballar des d'aquestes àrees. Ja que totes elles intenten trobar allò que ens diferencia i allò que podem compartir, oferir una igualtat d'oportunitats i lluitar contra els prejudicis i la ignorància, que donen lloc a ideologies d'odi i/o discriminació.

Fent referència a altres possibles ingressos, ens adherirem a qualsevol subvenció que ens hi podem acollir per a les característiques del nostre projecte.

D'altra banda, en relació als recursos materials, hem comptabilitzat tot el que necessitaríem, tot i que part d'aquestes coses ens les podria acabant proporcionant l'ajuntament o l'institut mateix.

7. AVALUACIÓ

L'avaluació del projecte "Deconstruir per construir" es durà a terme en dues fases. D'una banda, l'avaluació durant la implementació de les activitats, és a dir, contínua. D'altra banda, es farà una avaluació final per tal d'analitzar el projecte des d'una perspectiva externa i detectar les mancances i fortaleses per tal de millorar-lo.

Durant les activitats, utilitzarem uns indicadors, per tal de detectar que els objectius establerts per a cada activitat si es compleixen o no. A més, aquestes graelles de dades aniran acompanyades d'un diari de camp, el qual realitzarà cada dinamitzadora des del seu punt de vista. Aquest últim instrument serà útil per registrar com han anat cadascuna de les activitats des d'una perspectiva més àmplia.

Un cop realitzades totes les intervencions, passarem a analitzar el diari de camp i les graelles d'observació en global, per tal d'obtenir una mica d'idea general de com han anat les activitats.

La fase final es compondrà de tres parts: l'avaluació dels usuaris, l'avaluació interna i l'autoavaluació. Fent referència a l'avaluació dels usuaris, utilitzarem una avaluació participativa, on els passarem un qüestionari per valorar la satisfacció d'aquests. A més, els hi afegirem preguntes sobre el tema del racisme i la xenofòbia, per tal de detectar directament si tenen clar els conceptes treballats. D'aquesta manera, podrem avaluar si la intervenció s'ha ajustat al context i la seva opinió sobre les percepcions que tenen sobre el projecte, per aplicar-ho de cara al futur. Per això, els hi farem arribar, un cop acabades totes les activitats, el formulari següent:

DADES GENERALS						
A quina classe vas?*	A	B	C	D	E	F
On vas néixer?						
D'on provenen els teus pares?						
TORNEM A REFLEXIONAR						
El fet de tenir alumnes d'altres cultures en una mateixa classe ho consideres:*	A. Una font d'enriquiment B. Un problema escolar					
Consideres que el racisme i la xenofòbia són justificables en algun cas?*	SÍ			NO		
Consideres que el racisme i la xenofòbia són justificables en algun cas?	SÍ			NO		
Quant creus que poden arribar a impactar els microracismes inconscients quotidians sobre la societat.	1	2	3	4	5	
Quant creus que afecten els prejudicis i els estereotips a la nostra societat?	1	2	3	4	5	
AUTOAVALUACIÓ						
Consideres que tenies molts actes racistes i/o xenòfobs interioritzats?	1	2	3	4	5	
Consideres que el projecte t'ha despertat el sentit crític i l'autoanàlisi d'aquestes actituds?	1	2	3	4	5	
Aquestes intervencions t'han animat a unir-te a la lluita antiracista?	1	2	3	4	5	
AVALUACIÓ DE LES INTERVENCIONS						
El comportament i l'actitud de les dinamitzadores t'han semblat adequades?	1	2	3	4	5	
Consideres que n'has tret profit del conjunt de sessions realitzades?	1	2	3	4	5	
Voldries assistir a més sessions?	1	2	3	4	5	
Creus que són necessaris projectes com aquest?	1	2	3	4	5	
Què canviaries o afegiries de les intervencions?						
Observacions:						
*Encercla la resposta adient. 1: GENS 5: MOLT						

Centrant-nos en l'avaluació interna, fem referència al professorat. Serà una manera de tenir un punt de vista més objectiu del projecte. Durant el període d'avaluació concretarem un dia amb l'equip docent de l'alumnat, perquè puguin expressa el que els hi ha semblat el projecte i així aportin el seu punt de vista com a persones internes, però que no hagin participat ni en el disseny ni com a usuaris. En aquest cas, els passarem el qüestionari següent:

AVALUACIÓ DEL PROFESSORAT						
INDICADORS	GRAU DE SATISFACCIÓ					OBSERVACIONS
	1	2	3	4	5	
Consideres que les dinamitzadores han dut a terme el seu rol correctament?						
Consideres que l'organització del temps de les sessions és correcte?						
Consideres que les activitats executades s'ajusten a la seva classe?						
Consideres que les activitats han sigut profitoses?						
Consideres que l'alumnat ha participat activament en les activitats?						
Consideres que és un projecte apte per implementar-se cada any?						
OBSERVACIONS I COMENTARIS:						

Fent referència a l'autoavaluació, la realitzarem les mateixes dinamitzadores per avaluar tant la conformitat amb la implementació del projecte com la satisfacció personal. Per aquest pas, utilitzarem la graella següent:

AUTOAVALUACIÓ						
INDICADORS	GRAU DE SATISFACCIÓ					OBSERVACIONS
	1	2	3	4	5	
Les preguntes de l'enquesta, per l'anàlisi de la realitat, han sigut útils pel disseny de les activitats.						
L'enquesta s'ha passat durant la fase programada.						
El disseny de les activitats s'ajusta als usuaris on hem intervingut.						
Estic satisfeta per com he desenvolupat el meu rol.						

He sabut actuar davant els inconvenients que s'han pogut donar durant l'execució.						
Consideres que les dinamitzadores han dut a terme el seu rol correctament?						
L'organització del temps de les sessions és correcte.						
L'alumnat s'ha mostrat receptor en tot moment.						
L'alumnat ha participat activament en les activitats.						
He sabut dinamitzar el grup-classe, seguint els objectius establerts.						
Considero que formem un bon equip, ens entenem.						
Com a equip, hem sabut coordinar-nos, en tot moment.						
Estic satisfeta del resultat obtingut.						
OBSERVACIONS I/O COMENTARIS:						

Per tal d'obtenir dades més quantitatives dels nostres objectius hem creat un correu electrònic (explicaquepassa@gmail.com) perquè ens facin arribar les accions i actituds quotidianes racistes i/o xenòfobes que hagin detectat o patit al seu entorn del grup-classe, com també aquelles accions clarament manifestes. Això ens servirà per comptabilitzar quantes accions es produeixen durant un any després de la intervenció. Per això, es tractarà d'enviar un correu i quan el rebrem enviarem un qüestionari per registrar la "denúncia" i seguidament tractar de solucionar la situació segons el grau de gravetat.

Per tenir una visió més enfocada a l'avaluació dels objectius específics directament, hem recollit com avaluarem cada objectiu amb la taula següent:

OBJECTIUS GENERALS	OBJECTIUS ESPECÍFICS	COM HO AVALUAREM?
Promoure la sensibilitat en la comunitat educativa davant de casos de racisme o xenofòbia (tant latents com manifests).	Promoure l'autoavaluació de conductes quotidians que podem tenir racistes o xenòfobes.	A partir de la fitxa d'avaluació de l'alumat.
	Augmentar la detecció d'accions, conscients o inconscients, que incitin a l'odi o al rebuig per motiu racial o ètnic.	Amb el correu creat.
Desmantellar la realitat darrere els estigmes i els prejudicis.	Crear entorns de debat multicultural per desconstruir estereotips i prejudicis.	A partir de la fitxa d'avaluació de l'alumnat.
	Reduir accions, conscients o inconscients, que incitin a l'odi o al rebuig per motiu racial o ètnic.	Amb el correu creat.

És a dir, el primer objectiu específic serà avaluat amb l'enquesta que passarem a l'alumnat, ja que detectarem si han realitzat aquesta autoavaluació i han reconegut les seves actituds xenòfobes i/o racistes arran de les nostres intervencions. Pel que fa al segon, mitjançant els correus que ens faran arribar l'alumnat, podrem comprovar si realment hem fomentat aquest esperit de detecció d'aquests tipus d'accions.

Fent referència al segon objectiu general, el primer objectiu específic també ho valorarem mitjançant l'enquesta, perquè podem detectar si realment han deixat enrere els estereotips i prejudicis o segueixen amb el mateix punt de vista que les contestacions de l'enquesta. En relació amb l'últim objectiu específic, també ho avaluarem amb el correu electrònic, perquè percebrem si al llarg dels mesos es van reduint les queixes.

Un cop passades totes les enquestes, els hi passarem la carta d'agraïments. (Vegeu annex 14)

Per últim, per tal d'enregistrar cada intervenció tant la implementació com el resultat, les dues dinamitzadores que han implementat el projecte escriurem una memòria.

8. DIFUSIÓ

La difusió del projecte es durà a terme al principi, durant i fins i tot després del projecte, per donar a conèixer el *Deconstruir per construir* i arribar a un públic més extens.

L'educació no depèn només de l'alumnat, sinó que és responsabilitat de tots donar visibilitat a la societat sobre aquest tema. Per això, els principals destinataris per la difusió del nostre projecte seran ajuntaments, instituts, escoles i altres entitats que treballin amb joves (tant privades com públiques), ja que són el col·lectiu principal amb els quals volem implementar el projecte. És a dir, tot i que els beneficiaris del nostre projecte són la joventut, hem de captar a les entitats que treballen amb aquests, que seran els consumidors indirectes, perquè són els que ens contracten.

Per a difondre el projecte, recorrerem a un tríptic, *flyer* i cartell. El tríptic i el *flyer* serà el material que deixarem als establiments dels nostres destinataris. És a dir, als ajuntaments, instituts i totes les entitats que puguin ser beneficiàries. Pel que fa al cartell, serà el que publicarem a les xarxes socials, es tractarà d'una publicació amb informació molt general, per captar als usuaris i que entrin a la pàgina web, on trobaran tota la informació completa.

Els principals canals de comunicació que utilitzaran seran les xarxes socials, concretament Instagram i Facebook. Abans de tot, també difondrem un vídeo per les xarxes de conscienciació, però a la vegada publicitari. Amb la mateixa finalitat: captar participants.

També utilitzarem la premsa per a comunicar la nostra primera intervenció a l'Institut de la Bisbal i incentivar la participació d'altres instituts.

Tots aquests instruments seran utilitzats abans del projecte, per donar-lo a conèixer. Durant la implantació, per explicar que estem implementant el projecte. Com també després, ja que explicarem com ha anat la primera implementació real.

També durem a terme diferents reunions, amb ajuntaments i entitats juvenils, per així actuar amb el nostre col·lectiu objectiu, i engrescar a aquestes entitats a participar.

Les reunions de difusió les durem a terme després de la primera intervenció a l'Institut La Bisbal, per així poder aportar resultats reals a l'argumentació. Aquestes reunions es duran a terme de la següent manera:

- **Nombre de reunions:** mínim 5.
- **Periodicitat:** abans de l'inici del curs i després d'acabar el curs. Intervindrem aprofitant diverses reunions on es doni inici el curs, com per exemple jornada de portes obertes per donar a conèixer el nostre projecte. O com també el dia de la pau, el dia de la dona, el dia de la NO discriminació i el dia de la llengua materna.
- **Assistents:** l'ajuntament (àrees que pertoquin), instituts, escoles, AMPAs i altres entitats que treballin amb joves.
- **Finalitat:** presentar i donar a conèixer el nostre projecte.

En conclusió, serien reunions on presentarem i donarem a conèixer el nostre projecte des de dades reals, per tal de convèncer als assistents perquè ens contractin, i així poder portar a terme aquest projecte amb el jovent de diverses zones.

Per tal d'establir una plataforma per concentrar-hi tota la informació, tenim una pàgina web. Així, totes les persones interessades hi podran accedir per obtenir més informació sobre el projecte.

A continuació, tenim el tríptic, el cartell de les xarxes i el *flyer*.

SABIEU QUE 1 DE CADA 4 ALUMNES HA PATIT RACISME ALGUNA VEGADA?
Aturem'ho!
L'educació és la clau.

Florim des del respecte i la igualtat
Interessant, veritat?
CONTACTA AMB NOSALTRES
info@deconstruim.cat
972 35 66 72

DECONSTRUIM PER CONSTRUIR
Deconstruir des de les arrels per florir a les branques
Un projecte nascut per lluitar contra el racisme i la xenofòbia des de les arrels.

Per a qui?
Sou una escola, institut o entitat que treball amb les generacions futures?
Participa amb nosaltres per promoure generacions que aturin la reproducció de patrons racistes i/o xenòfobs.
Qui som?
Dues tècniques d'integració social que apostem per l'educació com a eina pel canvi!

Què volem aconseguir?
Promoure la sensibilitat en la comunitat educativa davant de casos de racisme o xenofòbia.
"L'educació és l'arma més poderosa per canviar el món"
Nelson Mandela
Desmantellar la realitat darrere els estigmes i els prejudicis.
"El prejudici és fill de la ignorància."
William Hazlitt

Com ho farem?
Treballem per conscienciar sobre aquelles accions racistes i/o xenòfobs inconscients i invisibilitzades però amb un gran impacte social.
Com també, per tractar aquelles clarament manifestes.
DINAMIQUES DE GRUPS I EL DEBAT
D'on partirem?
DIAGNÒSTIC
ACTUACIÓ
La intervenció partirà des del diagnòstic i l'anàlisi de cada grup.
Per personalitzar l'aprenentatge.

DECONSTRUIR PER CONSTRUIR

SABIEU QUE 1 DE CADA 4 ALUMNES HA PATIT RACISME ALGUNA VEGADA?

Aturem-ho!

Un projecte nascut per lluitar contra el racisme i la xenofòbia des de les arrels.

Treballem per conscienciar sobre aquelles accions racistes i/o xenòfobs inconscients i invisibilitzades però amb un gran impacte social.

"L'educació és l'arma més poderosa per canviar el món"

Nelson Mandela

"Nuestra verdadera nacionalidad es la humanidad."

Herbert George Wells

Com també, per tractar aquelles clarament manifestes.

Florim des del respecte i la igualtat

Participa amb nosaltres per promoure generacions que aturin la reproducció de patrons racistes i/o xenòfobs.

PER MÉS INFORMACIÓ:

www.deconstruim.cat

info@deconstruim.cat

972 35 66 72

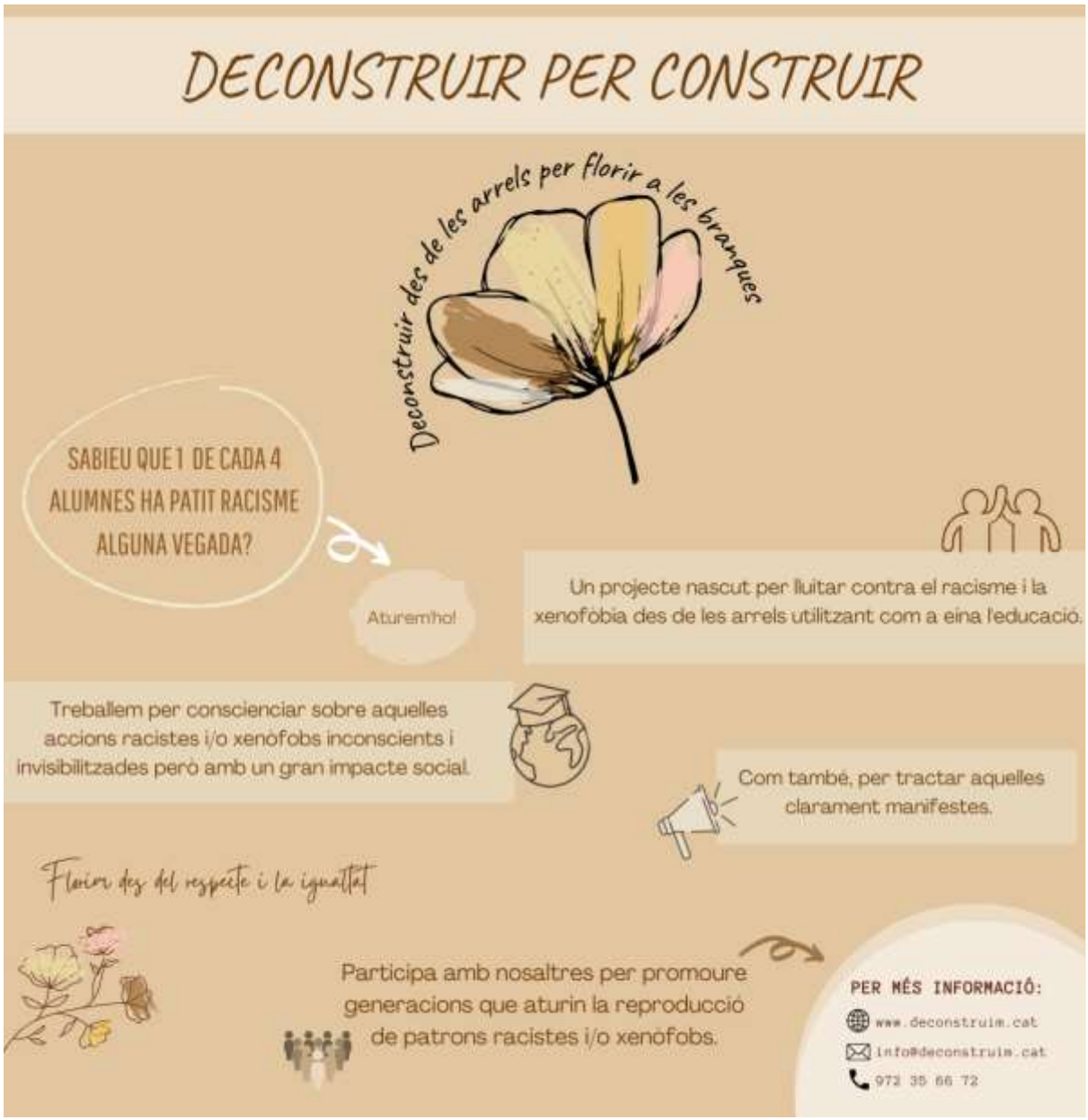
DECONSTRUIR PER CONSTRUIR
Deconstruir des de les arrels per florir a les branques
SABIEU QUE 1 DE CADA 4 ALUMNES HA PATIT RACISME ALGUNA VEGADA?
Aturem-ho!
Un projecte nascut per lluitar contra el racisme i la xenofòbia des de les arrels utilitzant com a eina l'educació.
Treballem per conscienciar sobre aquelles accions racistes i/o xenòfobs inconscients i invisibilitzades però amb un gran impacte social.
Com també, per tractar aquelles clarament manifestes.
Florim des del respecte i la igualtat
Participa amb nosaltres per promoure generacions que aturin la reproducció de patrons racistes i/o xenòfobs.
PER MÉS INFORMACIÓ:
www.deconstruim.cat
info@deconstruim.cat
972 35 66 72

9. BIBLIOGRAFIA

Afroféminas. (30 / juny / 2020). *¿Qué estas diciendo cuando utilizas N*igga en tu lenguaje?* Recollit de https://afrofeminas.com/2020/07/30/que-estas-diciendo-cuando-utilizas-nigga-en-tu-lenguaje/

Ajuntament de la Bisbal d'Empordà. (2018). *Àrea d'Acció Social i Ciutadania*. Recollit de http://www.labisbal.cat/ca/accio-social-i-ciutadania.html

Ajuntament de La Bisbal d'Empordà. (2021). *Àrea d'Ensenyament*. Recollit de http://www.labisbal.cat/ca/ensenyament.html

Ajuntament de Tàrrega. (2014). *Manual Desmuntant Rumors*. Recollit de https://www.yumpu.com/es/document/read/34162034/manual-desmuntant-rumors-ajuntament-de-ta-rrega

Álex Fidalgo i Desirée Bela. (13 / juny / 2020). *"El racismo cotidiano en España"*. Recollit de https://www.youtube.com/watch?v=f8v86wrB7Ps

Ara. (10 / març / 2015). Recollit de Desenvoluapemnt social i emocional: https://criatures.ara.cat/blogs/temps-fora/desenvolupament-social-emocional_132_1926430.html

Caballero, D. S. (02 / juny / 2017). *"El racisme és inherent a la societat i, per tant, també n'hi ha a les aules".* Recollit de El diari de l'educació: https://diarieducacio.cat/racisme-inherent-societat-tant-tambe-nhi-ha-aules/

Equip impulsor. (2020). *SOS RACISME*. Recollit de http://www.sosracisme.org/campanyes/aixoesracisme

Gencat. (febrer / 2015). *Ajuntament de Barcelona*. Recollit de Guia per al respecte a la diversitat de creences als centres eduactius de Catalunya: http://xtec.gencat.cat/web/.content/projectes/intercultural/documentacio/Guia_per_al_respecte_a_la_diversitat_de_creences_als_centres_educatius_de_Catalunya.pdf

Gencat. (2020). *Generalitat de Catalunya*. Recollit de Xarxa Telemàtica Educativa de Catlunya: http://xtec.gencat.cat/ca/projectes/intercultural/ambitsactuacio/

Gencat. (2020). *Generalitat de Catalunya*. Recollit de Xarxa telemàtica Educativa de Catalunya: http://xtec.gencat.cat/ca/centres/celebracions/2020/dia-internacional-de-leliminacio-de-la-discriminacio-racial/

Gencat. (2020). *Plans educatius d'entorn*. Recollit de Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya: http://xtec.gencat.cat/ca/comunitat/entorn_pee/

Grau, M. T. (2014). *Aprenentatge basat en la participació activa*. Recollit de https://core.ac.uk/download/pdf/61443835.pdf

Institut diversitas àmbit maria corral. (2018). *Manual AntiRumors* . Recollit de https://institutdiversitas.org/wp-content/uploads/2018/11/Manual-Antirumors-20131.pdf

Institut Obert de Catalunya. (2020). *Metodologia de la intervenció social*. Recollit de https://ioc.xtec.cat/materials/FP/Materials/1753_ISO/ISO_1753_M02/web/html/WebContent/u3/a1/continguts.html

LICRA. (10 / febrer / 2021). *Faces of Fear*. Recollit de https://www.adsoftheworld.com/media/integrated/licra_faces_of_fear

Lucía Mbomío . (7 / juliiol / 2017). *SOBRE NEGRITUD Y RACISMO. Monólogo de Lucía Mbomío en la Universidad de Verano*. Recollit de https://www.youtube.com/watch?v=-vNboKBIpnM

Lucía Mbomío. (12 / juliol / 2018). *¿Existen las razas? | Lucía- Asué Mbomío Rubio | TEDxManzanares*. Recollit de TEDx Talks: https://www.youtube.com/watch?v=s2r0lfRGtl0

M.Girona, J. (17 / juny / 2019). *Racismes quotidians: més segregació escolar*. Recollit de Catalunya Plural: https://catalunyaplural.cat/ca/racismes-quotidians-mes-segregacio-escolar/

Ministerio del Interior. (2019). *Informe de la devolución de los delitos de odio en España*. Recollit de http://www.interior.gob.es/documents/642012/3479677/Informe+sobre+la+evoluci%C3%B3n+de+delitos+de+odio+en+Espa%C3%B1a%2C%20a%C3%B1o+2019/344089ef-15e6-4a7b-8925-f2b64c117a0a

Rodrigo Prieto, Sílvia Lombarte i Xesco Montañez. (2013). *Desmuntem rumors per fomentar la convivència*. Recollit de Educació Social. Revista d'Intervenció Socioeducativa :

file:///C:/Users/Usuario/Downloads/267198-Text%20de%20l'article-362804-1-10-20130723%20(1).pdf

SOS RACISME. (21 / abril / 2020). *Informe 2019 sobre l'estat del racisme a Catalunya*. Recollit de http://www.sosracisme.org/informe-2019-sobre-lestat-del-racisme-a-catalunya

SOS Racisme Catalunya. (2020). *Invisibles l'estat del racisme a Catalunya informe 2019*. Recollit de http://www.sosracisme.org/wp-content/uploads/2020/04/DOSSIERDEPREMSA_informe2019.pdf

FLORS. (2021). *Deconstruir per construir*. Recollit de https://sites.google.com/view/deconstruir-per-construir/inicio **(pàgina web creada pel projecte)**

9. ANNEXOS

ANNEX 1. Dades de l'enquesta de Desirée Bela (2021)

ANNEX 2. DISTRIBUCIÓ PERCENTUAL DELS FETS SEGONS L'ÀMBIT (2019)

ANNEX 3. DELCITES D'ODI PER INTERNET I XARXES SOCIAS

INTERNET Y REDES SOCIALES	2018	2019	%Variación
ANTISEMITISMO	2	0	-100,0
APOROFOBIA	0	0	0,0
CREENCIAS O PRÁCTICAS RELIGIOSAS	5	12	140,0
PERSONA CON DISCAPACIDAD	4	5	25,0
ORIENTAC. SEXUAL E IDENT. GÉNERO	32	31	-3,1
RACISMO/XENOFOBIA	89	133	49,4
IDEOLOGÍA	24	17	-29,2
DISCRIMINACIÓN POR SEXO/GÉNERO	9	5	-44,4
DISCRIMINACIÓN GENERACIONAL	0	0	0,0
DISCRIMINACIÓN POR RAZÓN ENFERM.	1	0	-100,0
ANTIGITANISMO	0	1	100,0
TOTAL DELITOS E INCIDENTES DE ODIO	166	204	22,9

TIPO DE HECHO	
AMENAZAS	47
OTROS CONTRA LA CONSTITUCIÓN	19
INJURIAS	33
DISCRIMINACIÓN	22
CALUMNIAS	8
RESTO	75
Total	204

ANNEX 4. CLASSIFICACIÓ DELS DELICTES PER TERRITORIS

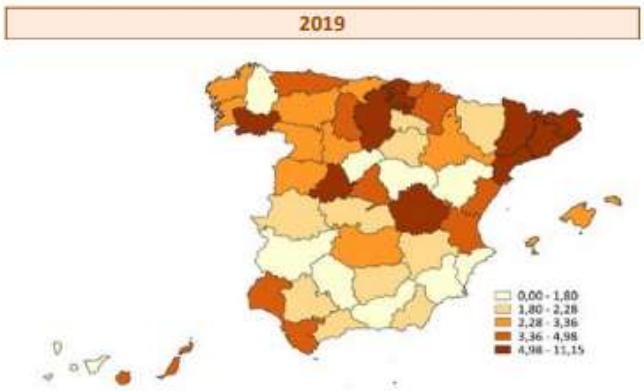

Provincias:	Tasa x 100.000 hab
Girona	11,15
Tarragona	8,08
Lleida	8,05
Ávila	6,98
Cuenca	6,62
Barcelona	5,79
Melilla	5,78
Ourense	5,53
Araba/Álava	5,43
Bizkaia	5,12

ANNEX 5. TOTAL DE CONFLICTES I AGRESIONS RACISTES 2018

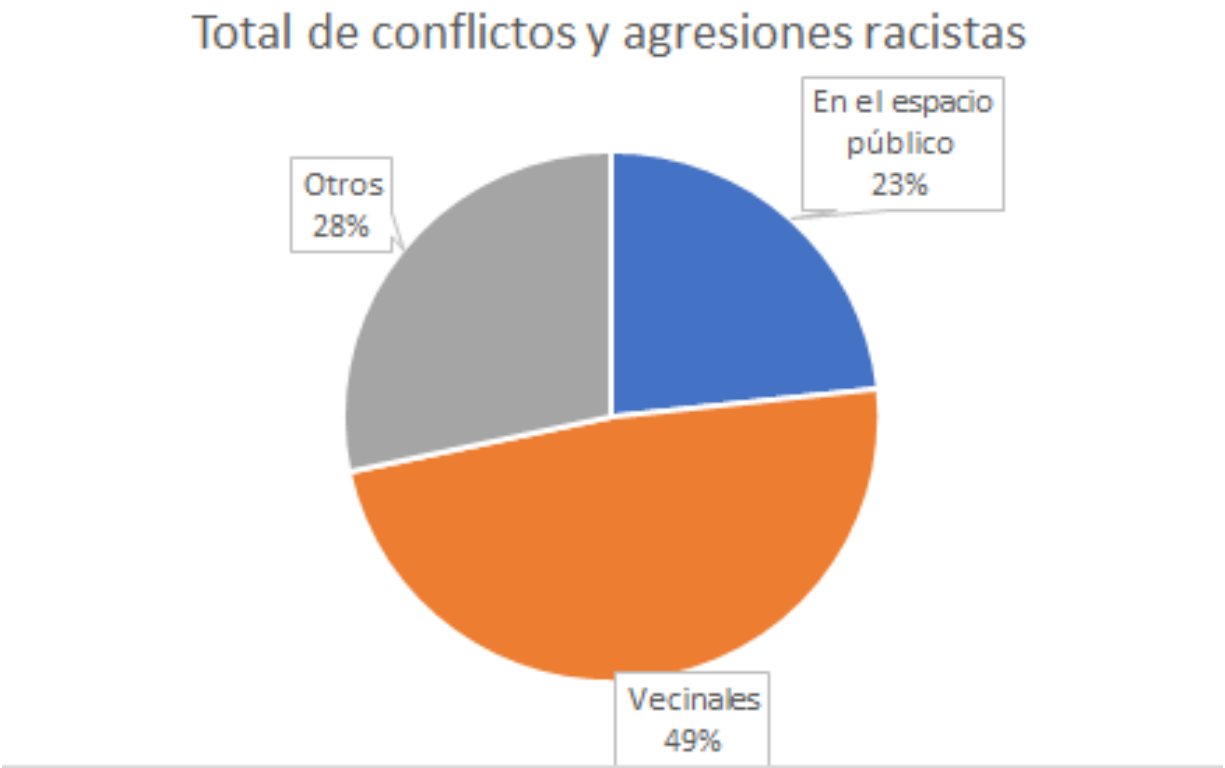

ANNEX 6. TOTAL DE CASOS PER TERRITORIS

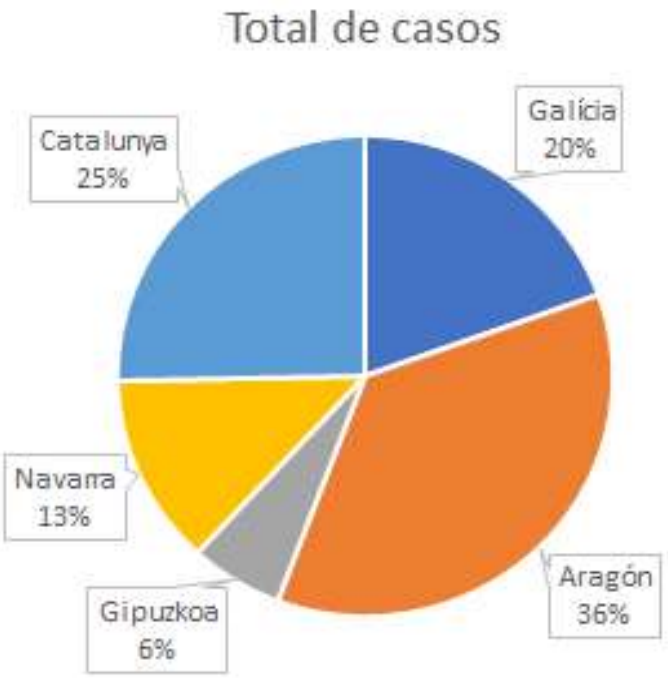

ANNEX 7. SITUACIONS DE RACISME IDENTIFICADES EL 2019. FONT: SERVEI D'ATENCIÓ I DENÚNCIA DEL SOS RACISME

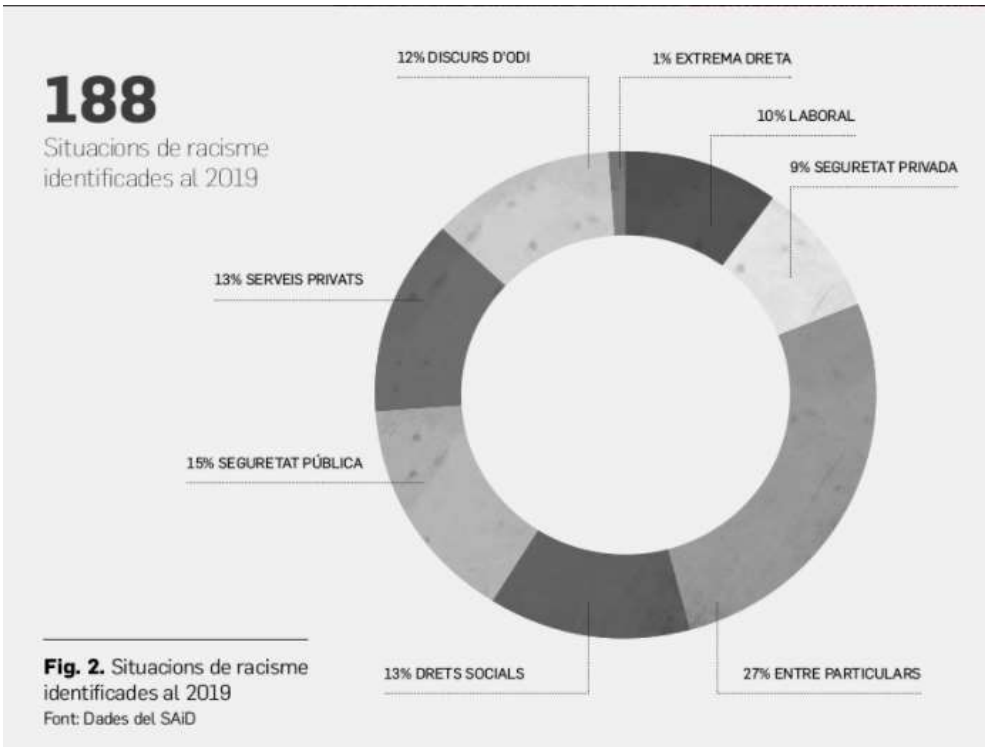

Fig. 2. Situacions de racisme identificades al 2019
Font: Dades del SAiD

ANNEX 8. DISTRIBUCIÓ PER TIPOLOGIA DE LES SITUACIONS DE RACISME IDENTIFICADES EL 2019

Distribució per tipologia de les situacions de racisme identificades el 2019

	NO Denunciades		SÍ denunciades (casos nous)		Suma de situacions per tipologia	% respecte al TOTAL de situacions*
Tipologies	Nº	%	Nº	%		
Entre particulars	19	38%	31	62%	**50**	27%
Seguretat pública	10	36%	18	64%	**28**	15%
Serveis privats	5	20%	20	80%	**25**	13%
Drets socials	5	21%	19	79%	**24**	13%
Discurs Odi (xxss+mitjans)	11	50%	11	50%	**22**	12%
Laboral	5	28%	13	72%	**18**	10%
Seguretat privada	2	12%	15	88%	**17**	9%
Altres	3	100%	0	0%	**3**	2%
Extrema dreta	0	0%	1	100%	**1**	1%
TOTAL de situacions	**60**	**32%**	**128**	**68%**	**188**	**100%**

**Els percentatges s'han arrodonit per una millor comprensió.*

ANNEX 9. RECULL DE DOCUMENTACIÓ JUSTIFICATIVA

Objectius dels **Plans Educatiu d'Entorn** són:

- Contribuir a la millora de les condicions d'escolarització a l'èxit acadèmic.
- Potenciar l'educació en valors, el compromís cívic i la participació de l'alumnat en espais de lleure.
- Potenciar la implicació de les famílies en l'educació dels fills i la participació en la vida escolar.
- Millorar la presència i l'ús social de la llengua catalana com a llengua compartida i de cohesió, en un marc de respecte i valoració de la diversitat lingüística.

Les polítiques de l'**Àrea d'Acció Social i Ciutadania** que compartim amb el nostre projecte:

- Vetllar perquè totes les persones de la Bisbal, puguin viure dignament amb autonomia i amb relacions d'igualtat i justícia social.
- Dissenyar i implementar polítiques de prevenció i inclusió social.

- Dissenyar actuacions transversals per garantir la inclusió en matèria de formació i integració laboral.
- Promoure la igualtat d'oportunitats en l'accés a la formació i la integració laboral de persones.
- Promoure polítiques socials actives com a eina transformadora de la societat i l'acció ciutadana com a agent de canvis socials.
- Suport i treball en xarxa amb les entitats socials i la ciutadania per canalitzar el compromís actiu i la implicació de la ciutadania com a protagonistes de l'acció social cap al bé comú.

Necessitats detectades pel **Pla Local del 2017** referent a la immigració, convivència i interculturalitat:

- Es constata una manca de referents, espais i activitats específics per a les dones i els joves d'origen divers, no en el sentit que siguin només per a ells, però sí que hi tinguin facilitat d'accés.
- Necessitat de vincular la població d'origen divers a entitats en les quals podrien tenir una evolució a llarg termini, convertir-se en monitors/voluntaris de base. També així poden ser referents tant per tots els nens i joves.
- Hi ha alguns conflictes de convivència que són puntuals, i també es perceben situacions clares de **racisme**, una situació que s'ha de treballar amb sensibilització des de la infància i amb tota la població per igual.
- A la majoria d'entitats no hi participa població d'origen divers, les que hi participen són conegudes o amics o de la colla d'amics.
- És important fer activitats per trencar amb les barreres de coneixement entre la població. Necessitat de difusió sobre la diversitat cultural.
- Aquestes activitats han de ser per a tothom, espais de trobada on tothom sigui igual.
- Es veu precarietat i aïllament de persones d'origen divers per manca d'habilitats.

ANNEX 10. RESULTATS DE L'ENQUESTA

Quin curs fas?

166 respostes

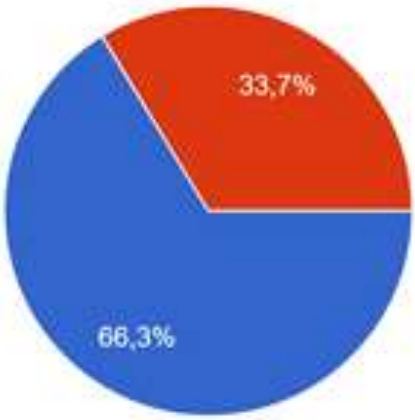

1r d'ESO
4t d'ESO

A on vas nèixer?

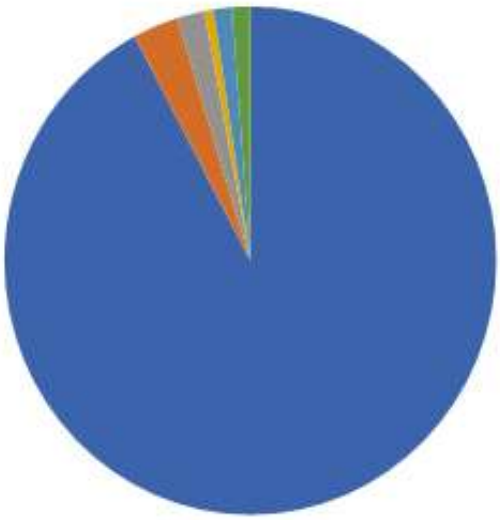

92% Cataunya o Espanya
3% Un altre país d'Europa
2% Àfrica del Nord
1% Àfrica del Sud
1% Algun país de Llatinoamèrica
1% Algun país d'Àsia

D'on provenen els teus pares?
5%
0%
2%
15%
3%
75%
Cataunya o Espanya
Un altre país d'Europa
Àfrica del Nord
Àfrica del Sud
Algun país de Llatinoamèrica
Algun país d'Àsia

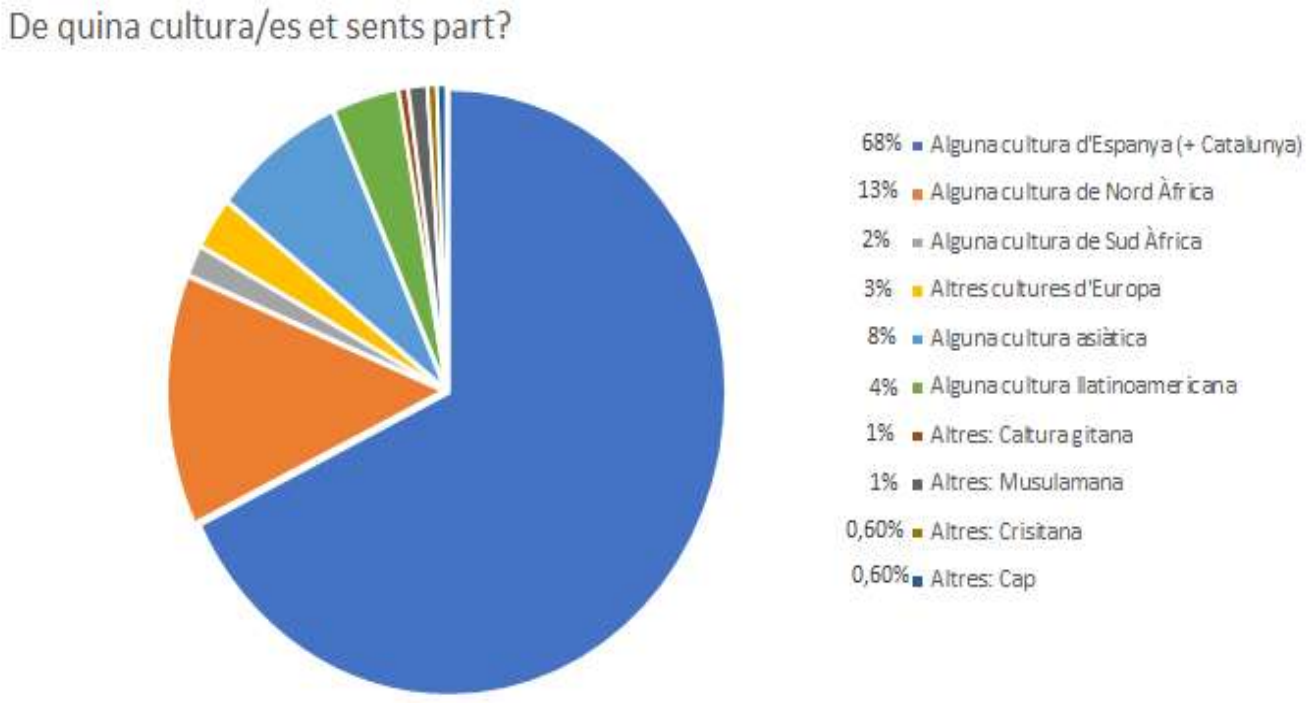
De quina cultura/es et sents part?
68% Alguna cultura d'Espanya (+ Catalunya)
13% Alguna cultura de Nord Àfrica
2% Alguna cultura de Sud Àfrica
3% Altres cultures d'Europa
8% Alguna cultura asiàtica
4% Alguna cultura llatinoamericana
1% Altres: Caltura gitana
1% Altres: Musulamana
0,60% Altres: Crisitana
0,60% Altres: Cap

Alguna vegada t'ha fet vergonya dir el teu país d'origen, és a dir, d'on vas néixer?
166 respostes

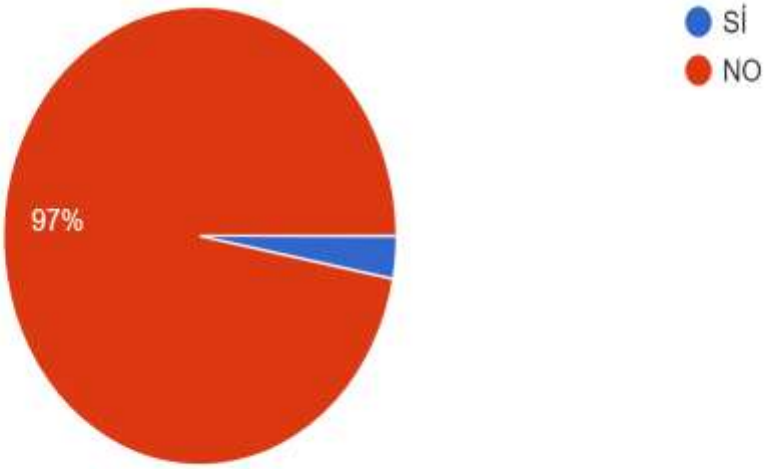

Consideres que has rebut algun comentari racista o xenòfob durant els teus anys d'escolarització?
166 respostes

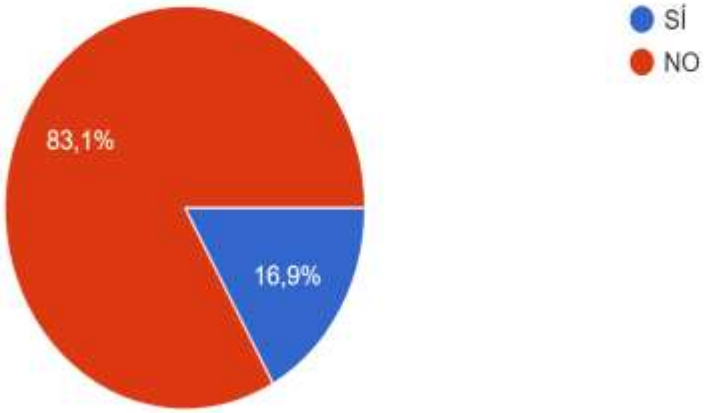

Consideres que el racisme i la xenofòbia són fenòmens que encara existeixen en les escoles i instituts?

166 respostes

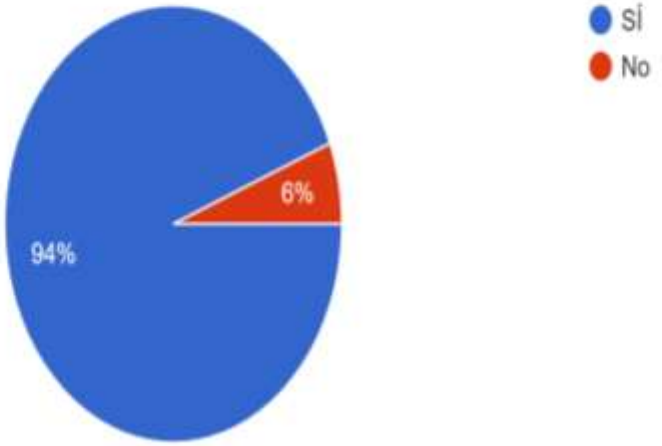

A on creus que hi ha més racisme i/o xenofòbia?

166 respostes

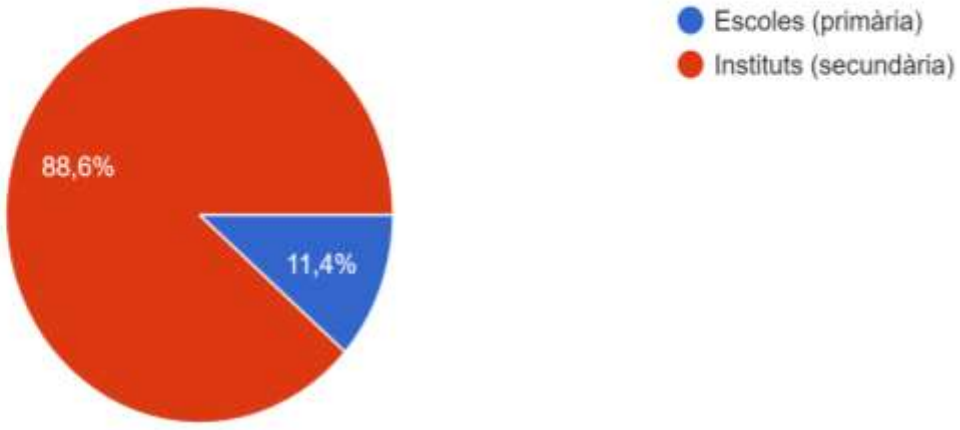

Consideres que els alumnes que són de minories culturals són més problemàtics a nivell conductual a l'aula?

166 respostes

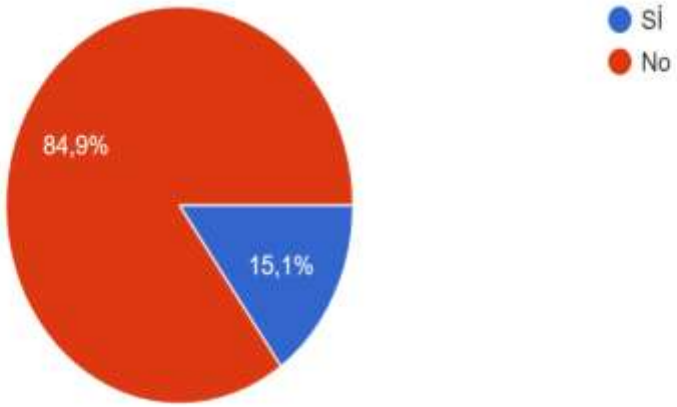

Creus que una classe amb tots els alumnes de la mateixa nacionalitat i origen funcionaria millor?

166 respostes

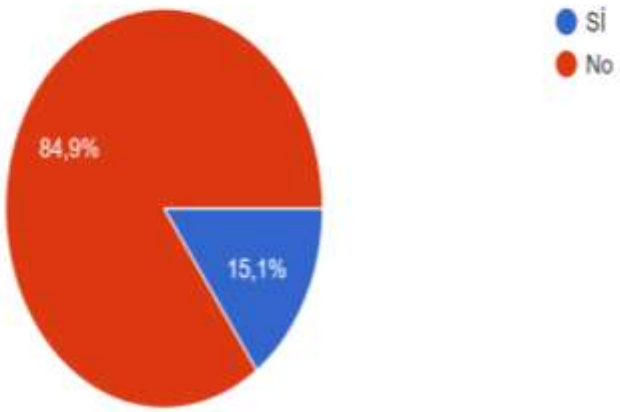

Creus que a la vostra classe (actual o no) hi ha hagut una mena de preferència de les persones nascudes aquí envers les nascudes a altres països o d'orígens culturals i geogràfics de fora?

166 respostes

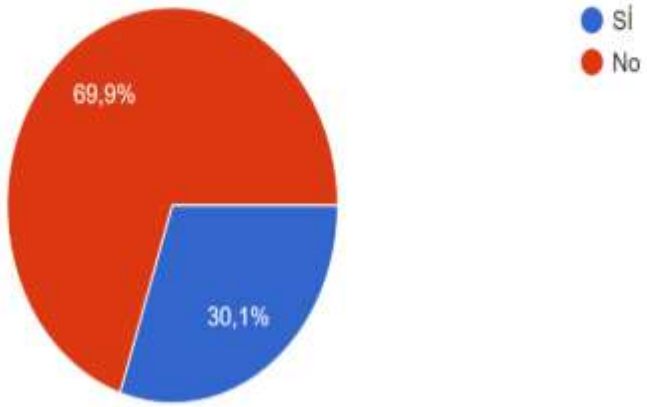

Quines nacionalitats o cultures de persones d'altres països o cultures creus que són els més discriminats?

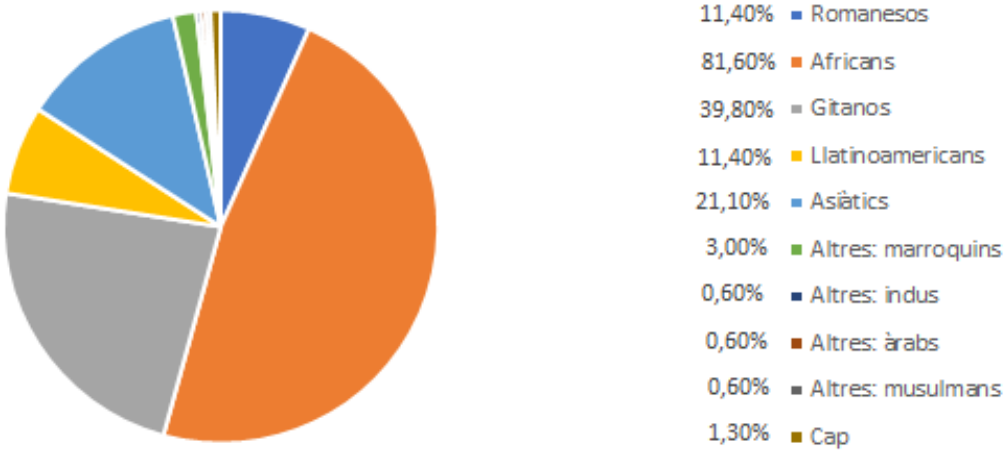

T'importaria treballar en un futur amb gent d'altres països?
166 respostes

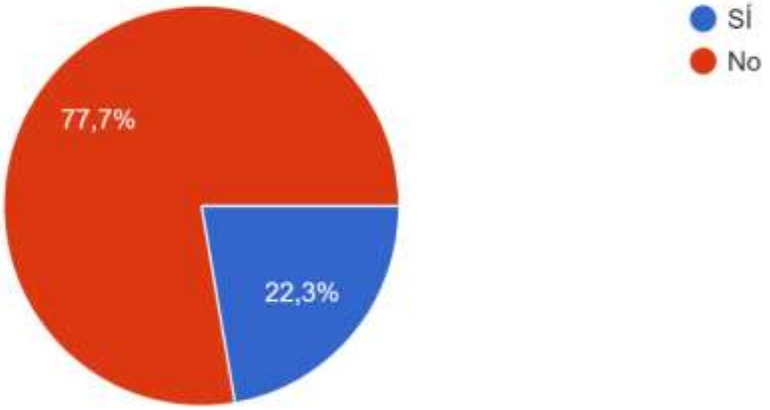

Consideres que el racisme i la xenofòbia són justificables en algun cas?
166 respostes

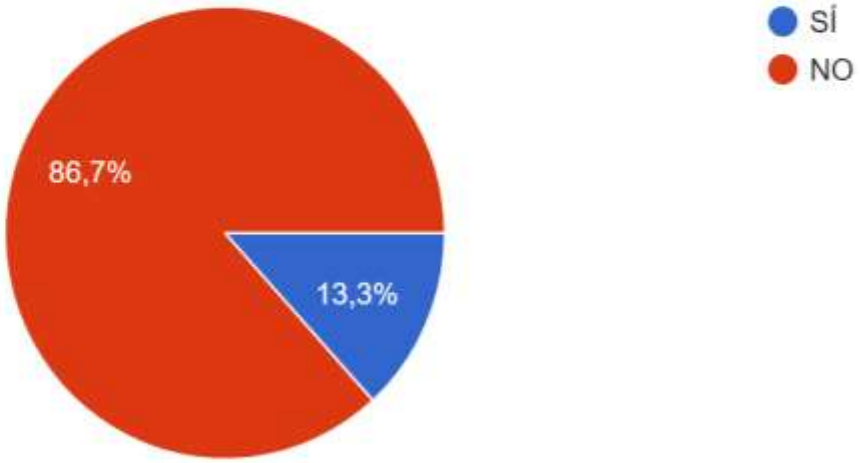

Creus que a la vostra classe (actual o no) hi ha hagut una mena de preferència de les persones nascudes aquí envers les nascudes a altres països o d'orígens culturals i geogràfics de fora?
166 respostes

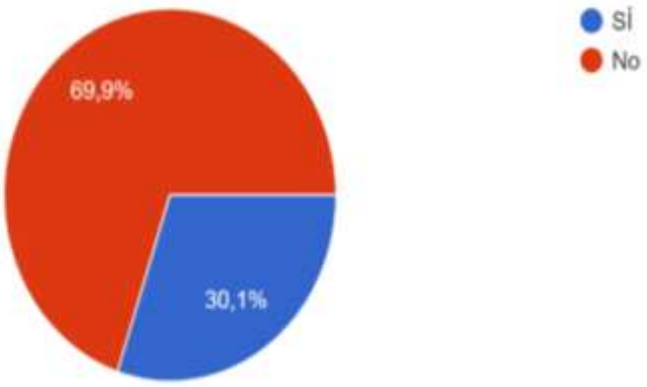

El fet de tenir alumnes d'altres cultures en una mateixa classe ho consideres:
166 respostes

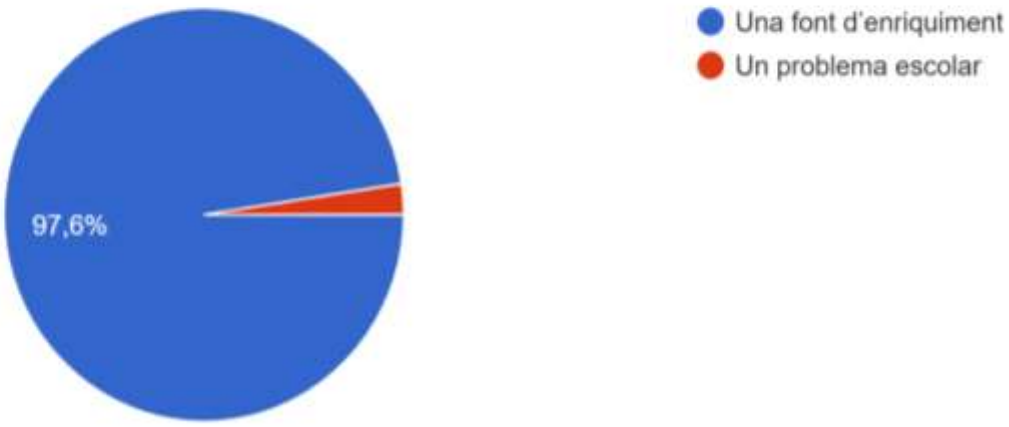

ANNEX 10. ACTIVITAT: SABÍEU QUE…?

Definició de rumor:

- La suma d'estereotips i prejudicis sobre un grup social dona com a resultat el sorgiment de rumors.

Rumors a exposar:

- *Els immigrants s'emporten totes les beques: aquestes ajudes van destinades a tot aquell alumnat en edat escolar obligatòria que pertanyen a famílies en situacions socioeconòmiques precàries, independentment de la seva nacionalitat o origen.*
- *Ens treuen la feina: Hem de deixar clar que sense les seves aportacions al món de treball, al consum i l'economia en general, no hauria estat possible el desenvolupament econòmic català dels darrers anys. Perquè gràcies a la immigració, no hi ha tanta descompensació entre l'envelliment i la joventut.*
- *No paguen impostos: Els immigrants contribueixen al sosteniment del sistema sanitari a través dels impostos que afecten el consum que realitzen en la seva vida quotidiana, en les mateixes condicions que la resta de ciutadans, amb o papers o sense. El conjunt de persones immigrants aporten més del que reben.*
- *Venen a delinquir i són incívics: del 2006 al 2010, només el 18% de les multes per infraccions de l'Ordenança de Convivència eren per a estrangers residents a Barcelona.*
- *Els xinesos exploten els seus treballadors: el 2009, els xinesos van ser un dels col·lectius estrangers més ben posicionats amb relació a l'ocupació i al·liaci a la Seguretat Social. Fou un dels col·lectius que no van perdre ocupats, sinó que els van incrementar. A més a més, respecte a l'evolució anual en altes laborals a la Seguretat Social, els xinesos, juntament amb els búlgars i bolivians, van ser els únics que van augmentar el nombre d'aliats.*
- *Tots els marroquins són delinqüents: encara que la població reclusa del Magrib en general –col·lectiu en el qual es troben els ciutadans marroquins– representa un dels majors percentatges d'estrangers penats (un 14,5% de totes les persones recluses a Catalunya el 2011), el nombre de persones d'origen marroquí que es troben a la presó no arriba a ser un 2% del total de les persones d'aquesta nacionalitat que viuen en els municipis catalans.*

- *Els romanesos són gitanos: per a totes aquelles persones de la població autòctona que tenen poc contacte directe amb persones immigrades, els gitanos resulten ser el col·lectiu més visible de la immigració romanesa i sovint s'hi refereixen com si fossin els únics romanesos que viuen a Espanya. Però, en realitat, el col·lectiu gitano constitueix un petit percentatge de la immigració romanesa, més petit encara del que representen a Romania.*

ANNEX 11: ACTIVITAT: QUI ÉS QUI?

Zenib Laari	**Desiré Bela-Lobedda**
Lakshmi Mittal	**Zhang Xin**
Fatima Fihri	**Gervasio Deferr Ángel**

ANNEX 12: ACTIVITAT: I TU QUÈ PENSES?

Les targetes seran les següents:

ACTUACIONS/EXPRESSIONS	PER QUÈ?
Nigga	*Nigga* deriva de la paraula *nigga.* Paraula utilitzada pels blancs per referir-se a les persones esclavitzades durant l'esclavitud.
Creure que Espanya ha sigut blanca sempre.	Durant anys i anys hi han hagut persones negres a Espanya. De fet, durant la República ja hi havia persones negres, que van ser presoneres.
Tocar al cabell a una persona amb cabell *afro*.	Fa anys, consideraven el cabell afro com un aspecte exòtic. Ja que els homes i les dones negres eren exposades en zoològics.
Hipersexualització de les persones negres.	Va lligat amb el tema anterior. Pel tema del zoològic.
Dir que són traficants per tenir coses de molt de valor.	Es basa en el prejudici que tots els immigrants són pobres.
Dir que si existeix base de maquillatge de negres.	Molts consideren que la seva pell és tan fosca que no tenen base. Però òbviament, el mercat s'adapta a tota mena de pells.

ANNEX 13: ACTIVITAT: DETECTA I MODIFICA!

Les representacions seran les següents:

1. Hi ha diverses persones en una botiga i entra un immigrant. El responsable el persegueix per tota la botiga per vigilar-lo, pel simple fet de ser immigrant.
2. Gestos de burla en el carrer a una xinesa.
3. Un professor li diu a una noia amb hijab que es destapi l'orella per poder escoltar millor.
4. Cridar-li a un negre que es posi crema solar, perquè si no es cremarà.
5. Un grup d'amigues decideixen anar a comprar unes sabates als "xinos" i passar pel "paki" per un *kebab*.
6. Una regidora (d'origen migrant) en una reunió del poble, li afirmen el següent: "no

sabia que podíeu arribar tan lluny gent com vosaltres".
7. En una conversa entre els veïns d'un pis, el veí del pis B li afirma al veí que és negre del pis A que parla molt bé el català (és una persona que fins i tot els pares han nascut aquí).
8. Entre amigues li diu una noia a l'altra, que té el cabell afro, planxat el cabell que estaràs més bonica segur. (Inconscientment està sent eurocèntrica)
9. Un client li comenta a una dependenta que és molt guapa per ser marroquina/filipina/xinesa/etc.
10. En un restaurant, hi ha una família gitana, i després d'una estona entren altres gitanos i el cambrer li comenta si estan buscant els seus parents (quan en veritat no es coneixen entre si).

ANNEX 14: AGRAÏMENT PELS ENQUESTES

Com a creadores d'aquest projecte *Deconstruir per construir* volem agrair-vos tot l'esforç realitzat tant per l'alumnat, com el professorat a l'hora de fer les enquestes, ja que ens ha ajudat a per a poder dur a terme les activitats amb èxit.

A més, som conscients del temps que hi han dedicat i la implicació. Per això, us volem donar les gràcies una última vegada per la vostra col·laboració.

Moltes gràcies per participar en el nostre projecte, donem un pas més cap per a la lluita antiracista!